

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความเต็มใจบริจาคโลหิตในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา อายุ 17-22 ปี

ณิชาวิทย์ เรื่องประทีปแสง*, นรภัทร ภูประเสริฐ**, พาชวิญ จันทรประทีป***, ปาณิสรา พวงแดง****, จุฑามาศ ศรีกลิ่น****, ภัทรภร รัตแพทย****, ข้าหวัญ เมืองศิริ*****, ศุจินน มังคลรังษี*****✉

*ครูณิชาวิทย์ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี

**ศูนย์การเรียนรู้ต้น

***โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

****โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

*****โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา,

*****มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

✉ khunsujimon@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสถานการณ์การขาดแคลนโลหิตในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานสาธารณสุข หรือ สภากาชาด ที่ไม่สามารถจัดหาโลหิตให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนผู้ป่วยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากสถานการณ์การขาดแคลนโลหิต บริจาค จำเป็นต้องส่งเสริมการบริจาคและให้ความรู้แก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริจาครุ่นใหม่ ในช่วง 17 - 22 ปี ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนโลหิตบริจาคในประเทศไทยได้

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และ ทักษะคิด ต่อการบริจาคโลหิต และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับความเต็มใจบริจาคโลหิต การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม-ออนไลน์ (Google Form) ในช่วง 1 มีนาคม - 30 เมษายน พ.ศ. 2566 ศึกษากลุ่มนักเรียนนักศึกษา อายุ 17-22 ปี จำนวน 356 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และ Chi-square ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 356 คน เพศหญิงร้อยละ 64.0 ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ร้อยละ 36.80 สนใจอาชีพ วิทยาศาสตร์การแพทย์ ร้อยละ 36.8 รายได้ครอบครัวต่อเดือน (บาท) ระหว่าง 20,001 ถึง 40,000 บาท ไม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 84.33 ไม่เคยบริจาคโลหิต ร้อยละ 69.94 และตนเองหรือญาติสนิทไม่เคยได้รับโลหิตบริจาค ร้อยละ 79.49 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความ เต็มใจ บริจาคโลหิต ร้อยละ 80.62 รองลงมาไม่แน่ใจ ร้อยละ 16.29 และไม่เต็มใจบริจาคโลหิตร้อยละ 3.09 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตอยู่ระดับกลาง ร้อยละ 71.06 ทางด้านทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตอยู่ระดับดี ร้อยละ 58.42 จากการวิเคราะห์ ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจบริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับชั้น (p=0.021) และ เคยบริจาคโลหิต (p=0.006) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจบริจาคโลหิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตอยู่ระดับกลางมีทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตอยู่ระดับดี ร้อยละ 26.12 กลุ่ม ตัวอย่างร้อยละ 80.62 เต็มใจบริจาคโลหิต กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69.94 ยังไม่เคยบริจาคโลหิตควรมีการให้ความรู้ เกี่ยวกับการ บริจาคโลหิต และเสริมสร้างทัศนคติกับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางของสถาน ศึกษาในพื้นที่ ในจังหวัดต่างๆ อย่าง สม่าเสมอ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการบริจาคโลหิต เช่น การพักผ่อน การ รับประทานอาหาร และเรื่องการ เดินทางมาบริจาคเลือดในพื้นที่

คำสำคัญ: บริจาคโลหิต, ความรู้, ทัศนคติ, ความเต็มใจ, นักเรียนนักศึกษา

Article info:

Received: Jul 12, 2023

Revised: Aug 27, 2023

Accepted: Sep 4, 2023

Original article

Intention to donate blood among students aged 17-22 years old

Nicharas Ruengprateepseang*, Norapatra Poobrasert**, Pakwan Junprateep***, Panissara Pongdang****, Juthamas Sreeklin****,

Pattaraphorn Rattaphaet****, Khaokwan Muangsiri****, Sujimon Mungkalarungsij*****✉

*Darunsikkhalai School for Innovative Learning

**The Newton Sixth Form School

***Naresuan University Secondary Demonstration School

****Ratwinit Bangkhaeo School

*****Triam Udom Suksa School

***** Assumption University

✉ khunsujimon@gmail.com

Abstract

Currently, the blood shortage situation in Thailand is still a major problem that affects public health agencies or Thai Red Cross which are unable to supply enough blood to meet the increasing number of patients. Due to the shortage of blood donated, it is necessary to encourage donations and educate the public, especially the new generation of donors aged between 17 and 22 years old, who are an important force in alleviating the problem of a shortage of blood to donate in Thailand. To study blood donation-related knowledge, attitude toward blood donation and factors associated with the intention to donate blood. This study is a survey research, collecting data by google online form during 1 Mar -30 Apr 2023. The population in this study were students aged 17-22 years; 356 students participated in this study. Descriptive statistics such as frequency and percentage were used to analysis demographic data of the participants. Chi-Square was used to analyze factors associated with dependent variable.

From a total of 356 participants, most were female (64.0%) and majority of participants were studying in grade 11-12 (36.80%). Most of them were interested to study in health science field (36.8%). The household income of participants is mostly in range of 20,001-40,000 Bath per month (84.33%). Most participants had no experience donating their blood (69.4%), and either they or close relative had never received donated blood (79.49%). Regarding intention to donate blood, most participants answered "yes" (80.62%), followed by "not sure" (16.29%) and "no" (3.09%), respectively. Concerning blood donation-related knowledge, most participant had a moderate level of knowledge (71.06%), and the result showed a good level of attitude toward blood donation (58.42%). From analysing factors associated with intention to donate blood, it was found that class level ($p=0.021$) and having a blood donation experience ($p=0.006$) were associated with intention to donate blood in a statistically significant way.

Participants had a moderate level of blood donation-related knowledge and most of them intend to donate blood, while majority of them had not never donate blood. Therefore, blood donation-related knowledge and attitude toward blood donation should be educated among students through their education institutions, in provinces, with consistency, as well as, knowledge regarding how to prepare themselves prior the donation such as resting, foods, and how to commute to donate blood in a specific area.

Keyword: Blood donation, knowledge, attitude, willingness, students

บทนำ

การบริจาคโลหิตเป็นสิ่งสำคัญต่อระบบสาธารณสุข เนื่องจากการจัดหาโลหิตและผลิตภัณฑ์โลหิตที่มีความต่อเนื่องสำหรับการรักษาทางการแพทย์ การผ่าตัด และสถานการณ์ฉุกเฉิน โลหิตที่บริจาคมานั้นใช้ในการช่วยชีวิตผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุรุนแรง ผ่าตัด หรือมีภาวะทางการแพทย์ที่ต้องการโลหิต ช่วยชีวิตผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บรุนแรง การผ่าตัด หรือมีภาวะทางการแพทย์ที่ต้องการโลหิต ในสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่นการเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ อุบัติเหตุ และสถานการณ์ฉุกเฉินอื่นๆ ความต้องการโลหิตอาจเพิ่มขึ้นอย่างมาย การจัดหาโลหิตที่เพียงพอและพร้อมใช้งานสามารถช่วยเหลือชีวิตผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้ป่วยที่มีสภาวะทางการแพทย์บางประเภท เช่น โรคโลหิตจาง (anaemia), โรคธาลัสซีเมีย (thalassemia) และ โรคฮีโมฟีเลีย (haemophilia) ต้องการการถ่ายโลหิตเป็นประจำเพื่อรักษาคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้ป่วยมะเร็งที่กำลังรักษาโรคมะเร็ง เช่น การรักษาด้วยเคมีบำบัดหรือรังสีบำบัด มักจะประสบการลดจำนวนเซลล์โลหิตโลหิตที่ถ่ายโลหิตมาช่วยผู้ป่วยเหล่านี้ลดผลข้างเคียงจากการรักษา (American Red Cross, 2023) (World Health Organization, 2023)

ปัจจุบันสถานการณ์การขาดแคลนโลหิตในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานสาธารณสุขหรือศูนย์บริการโลหิตที่ไม่สามารถจัดหาโลหิตให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนผู้ป่วยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดเป้าหมายการจัดหาและรับบริจาคโลหิตอย่างเพียงพอควรจัดหาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.0 ต่ออัตราประชากร ของประเทศนั้นๆ (สภากาชาดไทย, 2565) แต่ในสถานการณ์จริงพบว่าปริมาณการจัดหาตามเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่เพียงพอสำหรับผู้ป่วย เนื่องจากต้องมีการจัดหาโลหิตสำหรับจ่ายให้กับโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศกว่า 340 แห่งที่มีความต้องการโลหิตเฉลี่ยวันละ 8,000 ยูนิต แต่สามารถจ่ายโลหิตให้ได้เพียง 2,300 ยูนิตต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 28 (สภากาชาดไทย, 2564) โดยโลหิตจัดหามาประมาณร้อยละ 90-95 ได้รับการจากการบริจาค (สมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย, 2563) ซึ่งจำเป็นต้องมี

ผู้มาบริจาคเป็นประจำสม่ำเสมอเนื่องจากโลหิตหรือเม็ดโลหิตแดงสามารถเก็บรักษาให้มีชีวิตอยู่นอกร่างกายได้เพียง 35-42 วัน

ปัญหาการขาดแคลนโลหิตส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยดังนี้ ไม่มีโลหิตเพียงพอที่ใช้ในการผ่าตัด โดยเฉพาะการผ่าตัดที่ต้องใช้โลหิตจำนวนมากและเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยที่เกิดภาวะสูญเสียโลหิตเฉียบพลัน เช่น อุบัติเหตุ ตกเลือดหลังคลอดบุตร และเลือดออกในทางเดินอาหาร เป็นต้น กรณีที่ต้องนัดหมายผ่าตัด ผู้ป่วยที่ต้องเลื่อนการผ่าตัดออกไปเนื่องจากไม่มีโลหิตสำรอง เมื่อกลับมารักษารักษาตามโรงพยาบาลนัดหมาย เช่น โรคข้อเข่าเสื่อม โรคกระดูกโรคหัวใจ ชนิดไม่รุนแรง ซึ่งทำให้ผู้ป่วยขาดโอกาสในการรักษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้คุณภาพชีวิตลดลง กรณีผู้ป่วยโรคเลือด ที่จำเป็นต้องใช้โลหิตในการรักษาเป็นประจำ อาทิ โรคธาลัสซีเมีย โรคโลหิตจาง และโรคเกล็ดเลือดต่ำ หากไม่ได้รับโลหิตผู้ป่วยจะมีภาวะซีด อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย ในรายที่โลหิตจางรุนแรงอาจทำให้หัวใจทำงานหนักจนหัวใจล้มเหลวได้ จึงต้องได้รับโลหิตในการรักษาอย่างทันที่ (สภากาชาดไทย, 2563)

การจัดหาโลหิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 90-95 ได้มาจากการบริจาค การตัดสินใจบริจาคโลหิตของผู้บริจาคขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา น้ำหนัก รายได้ ปัจจัยด้านอิทธิพลของจิตใจและสังคม เช่น ต้องการช่วยเหลือสังคม แสดงความเอื้อเฟื้อ ความเชื่อในเรื่องการทำบุญ ปัจจัยด้านความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการบริจาคโลหิต ปัจจัยด้านการบริการของศูนย์บริการโลหิต เช่น ความพึงพอใจต่อการบริการ ความสะดวกของสถานที่และระยะเวลา รางวัลตอบแทนเมื่อมาบริจาคโลหิต (นฤมล, และ ยุพา, 2552) ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจที่จะกลับมาบริจาคโลหิตซ้ำ (วรารณดา, และ ณัฐภูมิ, 2562) ปัญหาและปัจจัยดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติการบริจาคโลหิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การขาดแคลนโลหิตในประเทศไทย

กลุ่มคนรุ่นใหม่อายุช่วงวัย 17-22 ปี เป็นวัยที่สามารถเริ่ม บริจาคโลหิตได้แล้ว แต่มีอัตราการ บริจาคโลหิตอยู่เพียง 9.6% ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่น้อยมากในประชากรกลุ่ม

คนรุ่นใหม่ทั้งหมด (ชนิกานต์, ชลดา, ศุณารินทร์, สิทธิพร, และกรุง, 2565) หากประชากรกลุ่มนี้เข้ามาบริจาคเป็นประจำจะสามารถช่วยลดปัญหาโลหิตขาดแคลนซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในประเทศไทยได้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลความเต็มใจการบริจาคโลหิตของ นักเรียน และนักศึกษา กลุ่มอายุ 17-22 ปี โดยศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต และวัดระดับทัศนคติและความเชื่อต่อการบริจาคโลหิต เป็นแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายเพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต กลุ่มนักเรียนนักศึกษาอายุ 17-22 ซึ่งสามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนโลหิตบริจาคได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ และทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจ

บริจาคโลหิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ในช่วง

1 มีนาคม-30 เมษายน พ.ศ. 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียน และนักศึกษา กลุ่มอายุ 17-22 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เป็นสมาชิก สื่อสังคมออนไลน์ จากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ไม่ทราบ จำนวน คำนวณโดยสูตรของ Cochran (Uakarn C. and et al 2021) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยจะสุ่ม

Z = ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับ .05)

Z มีค่าเท่ากับ 2.58 ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (ระดับ .01)

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้สัดส่วนของประชากร คือ นักเรียนและนักศึกษาอายุ 17-22 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัดที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ เท่ากับ 0.5 ต้องการระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5% จะมี ขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างเป็นจำนวน ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.50)(1-0.50)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= \frac{(0.45)(0.50)(3.816)^2}{(0.0025)} \\ &= 345.744 \end{aligned}$$

จากการคำนวณ จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 345.744 ตัวอย่าง แต่เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยขอทำการเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 ตัวอย่าง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกระบวนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1. ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ การบริจาคโลหิต ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริจาคโลหิต 2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ย้อนหลัง ไม่เกิน 5 ปี สร้างแบบสอบถามบนพื้นฐานของกรอบแนวคิดการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบไปด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จังหวัดที่อาศัย โรคประจำตัว จำนวนครั้งที่เคยบริจาคโลหิต (8 คำถาม)

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การบริจาคโลหิต มีลักษณะคำถามเป็นตัวเลือก 2 ข้อโดยมีคำตอบที่ถูกต้อง 1 ข้อ มีคำถามจำนวน 20 ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต ประโยชน์ของการบริจาคโลหิต สถานการณ์ ความต้องการโลหิต และคุณสมบัติของผู้บริจาค คำถามที่

ตอบถูกได้ 1 คะแนน หากตอบไม่ถูกได้ 0 คะแนน พิสัยของคะแนน เท่ากับ 0-20 การแปลผลคะแนนความรู้ มีรายละเอียดดังนี้ คะแนนร้อยละ 80-100 หรือ คะแนน 16-20 แปลผลคะแนนความรู้ระดับดี ร้อยละ 60-79 หรือคะแนน 12-15 แปลผลคะแนนความรู้ระดับกลาง และ คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 60 หรือต่ำกว่า 12 แปลผลคะแนนความรู้ระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับการบริจาดโลหิต จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนของลิเคอร์ท มี 4 ระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ 1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2=ไม่เห็นด้วย 3=เห็นด้วย 4=เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนที่ได้ ทั้งหมดถูกนำมารวมกัน พิสัยของคะแนนคือ 5-20 คะแนน รวมร้อยละ 80-100 หรือ คะแนน 16-20 แปลผลคะแนน ทักษะคืออยู่ระดับดี ร้อยละ 60-79 หรือ คะแนน 12-15 แปล ผลคะแนนทักษะคืออยู่ระดับกลาง และ คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 60 หรือต่ำกว่า 12 แปลผลคะแนน ทักษะคืออยู่ระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 ความเต็มใจบริจาคโลหิต ตัวแปรเป็นนามบัญญัติ จำนวน 1 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบคำตอบ 3 ตัวเลือก ซึ่งเลือกได้ 1 ข้อ คือ เต็มใจจะบริจาคโลหิต ไม่แน่ใจ ไม่เต็มใจบริจาคโลหิต

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของ 25 คำถาม และเนื้อหาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยใช้ ความตรงตามการพยากรณ์ (Predictive Validity) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและนำมาหาค่า IOC เท่ากับ 0.80, 0.80 และ 1.0

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามในรูปแบบ แบบฟอร์มออนไลน์ Google Form และได้ส่งสอบถามให้กับ นักเรียน นักศึกษา อายุ 17-22 ปี ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ผ่านช่อง

ทางออนไลน์ กลุ่มสังคมออนไลน์ และส่งทางอีเมล โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้ 1. มีความเต็มใจและยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย 2. ยินเข้าร่วมโครงการวิจัย 3. จังหวัดที่อาศัยอยู่ โดยคัดเลือกจังหวัด กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี จังหวัดนอกนั้นนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาดโลหิต ทักษะและความเชื่อเกี่ยวกับการบริจาดโลหิต ใช้สถิติ Chi-Square วิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจบริจาคโลหิต

ผลการวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 356 คน เป็น เพศหญิง ร้อยละ 64.0 ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5-6 ร้อยละ 36.8 มีความสนใจอาชีพ วิทยาศาสตร์การแพทย์ รายได้ครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 20,001 ถึง 40,000 บาท ไม่มีโรค ประจำตัวร้อยละ 84.33 ส่วนใหญ่ไม่เคยบริจาคโลหิต ร้อยละ 69.94 และตนเอง หรือญาติไม่เคยได้รับโลหิตบริจาค ร้อยละ 79.49

กลุ่มตัวอย่างมีความเต็มใจบริจาคโลหิต ร้อยละ 80.62 รองลงมาไม่แน่ใจร้อยละ 16.29 และไม่เต็มใจ บริจาคโลหิตร้อยละ 3.09 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเต็มใจ บริจาคโลหิต ร้อยละ 81.58 ในขณะที่เพศชายร้อยละ 78.91 ร้อยละ 93.02 นักศึกษาระดับสูงกว่าปี 4 เต็มใจบริจาคโลหิต สูงสุดเมื่อเทียบกับระดับชั้นเรียนอื่น

กลุ่มที่เต็มใจบริจาคโลหิตสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นได้แก่ กลุ่มที่สนใจเรียนวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร้อยละ 83.74 กลุ่ม กลุ่มรายได้ ครอบครัวต่อเดือน 80,001-150,000 บาท ร้อยละ 85.71 ผู้ที่เคยบริจาค โลหิต 4-6 ครั้ง ร้อยละ 94.12 และผู้ที่ หรือ ญาติสนิท เคยได้รับโลหิตบริจาค ร้อยละ 83.56 เต็มใจบริจาคโลหิต สูงกว่าผู้ที่ หรือญาติสนิท

ที่ไม่เคยได้รับโลหิตบริจาค ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจ บริจาคโลหิตของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ระดับชั้น ($p=0.021$) เคยบริจาค โลหิต ($p=0.006$) แสดงในตารางที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตนำเสนอในตารางที่ 2 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต 16.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.35 ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตอยู่ระดับกลางร้อยละ 71.06 รองลงมา มีความรู้ อยู่ระดับดีร้อยละ 26.12 และระดับต่ำร้อยละ 2.80 ทางด้านทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต (แสดงในตารางที่ 3) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต 17.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.31 ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการบริจาคโลหิต อยู่ระดับดี ร้อยละ 58.42 รองลงมา มีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 26.12 และระดับต่ำร้อยละ 1.68

อภิปรายผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตอยู่ระดับกลาง ร้อยละ 71.06 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตของสภากาชาดไทยไม่ทั่วถึงในพื้นที่ต่างจังหวัด ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัดได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตน้อย (สภากาชาดไทย, 2563) รวมถึงหลักสูตรของทางโรงเรียน ควรมีเรื่องเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริจาคโลหิต เพิ่มมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; อัญชลี โพธิ์ชัยเลิศ, 2558)

ในขณะที่มีทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตอยู่ระดับสูง ร้อยละ 58.42 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพื้นฐานจิตใจของคนไทยส่วนใหญ่มีจิตใจดี เชื้อเพื่อเผื่อแผ่ เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากครอบครัวและสถานศึกษา และได้รับรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตว่าเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ได้อนุคุณ และส่งผลให้มีสุขภาพที่ดีอีกด้วย จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตอยู่ระดับสูง (ดวงนภา, ปิยธิดา, และ วงเดือน, 2556; ระพีพรรณ, ปรมัต, กรพัฒน์, ถิรพงษ์, และ วงศกร, 2560; สายทอง วงศ์คำ, 2558)

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย มีความเต็มใจบริจาคโลหิตสูงกว่า ระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบางมหาวิทยาลัย มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับบริจาคโลหิต ส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคโลหิต และอาจจะมีการรับบริจาคในพื้นที่มหาวิทยาลัยเป็นประจำ อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญ สามารถบริจาคโลหิตได้เมื่อถึงกำหนดเวลาบริจาค (สาธิต เปรมปรีดี, 2559)

อย่างไรก็ดีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตที่ถูกต้องเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเต็มใจบริจาคโลหิต จากการศึกษาบุคคลากรในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งพบว่าเคยบริจาคโลหิต ร้อยละ 37.7 ไม่เข้าใจว่าการบริจาคโลหิตเป็นการเสียสละโลหิตส่วนสำรอง (นฤมล, และยุพาม 2552) ดังนั้นการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตอย่างถูกต้องมีความจำเป็นสำหรับทุกๆ กลุ่ม เนื่องจากการมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรม การบริจาคโลหิต (จารุวรรณ, ปิยธิดา, อภิชาติ, วิไลรัตน์, กนกรัตน์, และจิรศักดิ์, 2561)

กลุ่มผู้เคยบริจาคโลหิตมากกว่า 6 ครั้งมีความเต็มใจบริจาคสูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่าง ตระหนักถึงความสำคัญของการบริจาคโลหิต และมีความแน่วแน่ในการทำบุญช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน จึงตั้งใจบริจาค ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับ การศึกษาของภณิดา คำธิตา (2557) ที่พบว่าผู้ที่เคยบริจาคโลหิต ส่วนใหญ่จะกลับมาบริจาคอีก เพราะเห็นว่าการบริจาคโลหิตนั้นถือเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วย ช่วยเหลือสังคม สร้างบุญกุศล เสริมสร้างสุขภาพที่ดี และมีแนวโน้มที่จะแนะนำหรือชักชวนคนรอบข้าง ให้บริจาคโลหิตอีกด้วย และการศึกษาของ สายทอง วงศ์คำ (2558)

ข้อจำกัดการศึกษา

การศึกษานี้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ซึ่งอาจ ไม่สามารถเข้าถึงผู้ที่ไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตและผู้ที่ไม่มี อุปกรณ์การสื่อสารได้

บทสรุป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิตอยู่ระดับกลาง ร้อยละ 71.06 รองลงมา มีความรู้ อยู่ระดับดี ร้อยละ 26.12 และระดับต่ำร้อยละ 2.80

ทางด้านทัศนคติต่อการบริโภคโลหิตอยู่ระดับดี ร้อยละ 58.42 รองลงมา มีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 26.12 และระดับต่ำร้อยละ 1.68 จากการวิเคราะห์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจบริโภคโลหิตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับชั้น ($p=0.021$) และ เคยบริโภค โลหิต ($p=0.006$) มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจบริโภค โลหิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต และเสริมสร้าง ทัศนคติกับกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผ่านสื่อ ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางของสถานศึกษา ในพื้นที่ในจังหวัดต่างๆ อย่าง สม่ำเสมอ และให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมใน การบริโภคโลหิต เช่น การพักผ่อน การรับประทาน อาหาร และเรื่องการเดินทางมาบริโภคเลือด ในพื้นที่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษา ควรเข้ามามีบทบาทในการ ให้ความรู้ และการส่งเสริมการบริโภคจากโลหิตโดยการ จัด จุดรับบริโภคโลหิต ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf
- จารุวรรณ ไตรทิพย์สมบัติ, ปิยธิดา บุราณผาย, อภิชาติ บัณฑิตกลาง, วิไลรัตน์ ใจจันฉิมพลี, กนกรัตน์ ปรีชาพุด, จิรศักดิ์ อินช่อน. (2561). ความรู้และเจตคติของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ต่อการบริจาคเลือด. **วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา**, 24(1). 104-116. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Jolbcnm/article/view/131735/98896>
- ชนิกานต์ มีประดิษฐ์, ชลดา สินธุวงศ์, ศุภานรินทร์ อินถา, สิทธิพร สุวรรณมิตร, กฤษณ์ ฝั้วพรรณ. (2565). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับอัตราการตรวจพบตัวบ่งชี้โรคติดเชื้อในโลหิตบริจาค ของโรงพยาบาลแม่สาย ปี 2560-2562. **วารสารนเรศวรพะเยา**, 15(3). 41-48. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://ii01.tci-thaijo.org/index.php/journalup/article/download/252599/175623/950851>
- ชยานันท์ วีรกุลคงเดช. (2561). **รูปทรงแห่งเพศวัตถุ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงนา อินทรสงเคราะห์, ปิยธิดา ตรีเดช, วงเดือน บันดี. (2556). การตัดสินใจบริจาคโลหิตในเขตกรุงเทพมหานคร. **วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม**, 29(1). 65-81. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/bcnbangkok/article/download/28927/24880>
- นฤมล บุญสนอง, ยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ. (2552). การศึกษาทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิตของบุคลากรในโรงพยาบาลพูน จังหวัดเชียงราย เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต. **วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต**, 19(3). 161-170. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก http://www.tsh.or.th/file_upload/files/vol19-3%2004_การศึกษาทัศนคติ_ใน_รพ_พูน_5Bนิพนธ์ต้นฉบับ%5D.pdf
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด. (2558). **วิกฤตขาดแคลน "เลือด-เกล็ดเลือด"! ก๊าซขาด ชีต้องการบริจาค 3 พันคนต่อวัน**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/12818>
- ภนิดา คำธิตา. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลการกลับมาบริจาคโลหิตซ้ำในผู้บริจาคโลหิต โรงพยาบาลลำพูน. **วารสารสาธารณสุขล้านนา**, 10(3). 237-250. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/LPHJ/article/view/168829/121479>
- ระพีพรรณ ฉลองสุข, ปรมัต รุ่งเรือง, กรพัฒน์ บุญคุ้มพงษ์, ธิพงษ์ ลือสีลาโรจน์, วงศกร วัฒนาถาวร. (2560). การสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการบริจาคโลหิตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม. **ไทยโภชนาการ**, 12(2). 1-12. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://ii01.tci-thaijo.org/index.php/TBPS/article/download/104478/83237/264755>
- วรางคณา โสฬสลิขิต, ณัฐวุฒิ ชันติชัย. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลการกลับมาบริจาคโลหิตซ้ำของผู้บริจาคโลหิตในจังหวัดแพร่. **วารสารโรงพยาบาลแพร่**, 27(2). 46-63. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก: <https://thaidj.org/index.php/jpph/article/view/10446/9227>
- ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ. (2566). **ข้อมูลรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนนในรอบ 24 ชั่วโมง**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.thairsc.com/>
- สภากาชาดไทย. (2563). **เลือดสำรองไม่พอ วอนคนไทยบริจาคโลหิตอย่างเร่งด่วน**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://redcross.or.th/news/information/11333/>
- สภากาชาดไทย. (2563). **PLUS 1 เพิ่มจำนวนครั้ง เพิ่มโลหิต เพิ่มชีวิต**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://redcross.or.th/news/information/9669/>
- สภากาชาดไทย. (2563). **ข่าวประชาสัมพันธ์**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.redcrossfundraising.org/news/type/4/th>
- สภากาชาดไทย. (2564). **วิกฤติเลือดหมดคลังทั่วประเทศ ทุกโรงพยาบาลขาดเลือดผ่าตัด วอนบริจาคโลหิตช่วยชีวิตผู้ป่วย**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.redcross.or.th/news/information/15631/>
- สภากาชาดไทย. (2565). **แผนปฏิบัติการด้านบริการโลหิต**. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2566, จาก https://blooddonationthai.com/?jet_download=30316
- สมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย. (2563). **การบริจาคโลหิตในยุค COVID-19**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <http://tsh.or.th/Knowledge/Details/70>
- สายทอง วงศ์คำ. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคเลือดของผู้ที่มาบริจาคเลือด ณ ธนาคารเลือด โรงพยาบาลหัวหิน**. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 26(2). 83-94. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก <https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/viewFile/790/824>
- สาธิต เปรมปรีดี. (2559, กันยายน). **ทัศนคติต่อการบริจาคโลหิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ**. การประชุมวิชาการ "มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิจัย ครั้งที่ 12". อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัญชลี โพธิ์ชัยเลิศ. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อจิตสำนึกสาธารณะในการบริจาคโลหิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

American Red Cross. (2023). **Why Blood Donation is Important – and Who Benefits**. Cite 20 August 2023. Available
from: <https://www.redcrossblood.org/local-homepage/news/article/blood-donation-importance.html#:~:text=Blood%20is%20essential%20to%20help,need%20for%20blood%20is%20constant>.

World Health Organization. (2023). **Blood products: Blood donation**. Cited 20 Aug 2023. Available from:
<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/blood-products-why-should-i-donate-blood>

Uakarn C.(2564). **Sample Size Estimation using Yamane and Cochran and Krejcie and Morgan and Green Formulas and Cohen
Statistical Power Analysis by G*Power and Comparisons**. Cite 20 July 2023. Available from: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ATI/article/download/254253/173847/938756>

Thailand Board of Investment. (2023). **THAILAND IN BRIEF**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2566, จาก
<https://www.boi.go.th/index.php?page=demographic>

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และความเต็มใจบริจาคโลหิต

ตัวแปร	จำนวน (ร้อยละ)	ความเต็มใจบริจาคโลหิต			p-value
		เต็มใจ (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (ร้อยละ)	ไม่เต็มใจ (ร้อยละ)	
เพศ					0.442
ชาย	128 (36.00)	101 (78.91)	21 (16.41)	6 (4.68)	
หญิง	228 (64.00)	186 (81.58)	37 (16.23)	5 (2.19)	
ระดับชั้น					0.021
มัธยมศึกษาปีที่ 4	76 (21.35)	60 (78.95)	12 (15.79)	4 (5.26)	
มัธยมศึกษาปีที่ 5-6	131 (36.80)	95 (72.52)	33 (25.19)	3 (2.29)	
ปี 1-2	33 (9.27)	27 (81.82)	5 (15.15)	1 (3.03)	
ปี 3-4	30 (8.42)	25 (83.33)	4 (13.33)	1 (3.33)	
สูงกว่า ปี 4	86 (24.16)	80 (93.02)	4 (4.65)	2 (2.33)	
สายอาชีพที่สนใจ					0.056
วิทยาศาสตร์การแพทย์	123 (34.55)	103 (83.74)	18 (14.63)	2 (1.63)	
พนักงานบริษัท/ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	65 (18.26)	54 (83.08)	10 (15.38)	1 (1.54)	
ครู/อาจารย์	36 (10.11)	27 (75.00)	6 (16.67)	3 (8.33)	
ค้าขาย/ธุรกิจ	50 (14.04)	41 (82.00)	8 (16.00)	1 (2.00)	
อาชีพอิสระ / รับจ้าง	37 (10.40)	30 (81.08)	6 (16.22)	1 (2.70)	
อื่นๆ	45 (12.64)	32 (71.11)	10 (22.22)	3 (6.67)	
รายได้ครอบครัวต่อเดือน					0.613
<20,000	60 (16.95)	48 (80.00)	10 (16.67)	2 (3.33)	
20,001-40,000	103 (28.93)	78 (75.73)	23 (22.33)	2 (1.94)	
40,001-80,000	80 (22.47)	67 (83.75)	10 (12.50)	3 (3.75)	
80,001-150,000	77 (21.63)	66 (85.71)	8 (10.49)	3 (3.90)	
>150,000	36 (10.11)	28 (77.78)	7 (19.44)	1 (2.78)	
มีโรคประจำตัว					0.772
ไม่มี	302 (84.83)	244 (80.79)	48 (15.89)	10 (3.31)	
มี	54 (15.17)	43 (79.63)	10 (18.52)	1 (1.85)	
เคยบริจาคโลหิต					0.006
ไม่เคย	249 (69.94)	187 (75.10)	53 (21.29)	9 (3.61)	
1-3 ครั้ง	69 (19.38)	64 (92.75)	4 (5.80)	1 (1.45)	
4-6 ครั้ง	17 (4.78)	16 (94.12)	0 (0.00)	1 (5.88)	
มากกว่า 6 ครั้ง	21 (5.90)	20 (95.24)	1 (4.76)	0 (0.00)	
ท่านหรือญาติสนิทเคยได้รับโลหิตบริจาค					0.588
ไม่เคย	283 (79.49)	226 (79.86)	47 (16.61)	10 (3.53)	
เคย	73 (20.51)	61 (83.56)	11 (15.07)	1 (1.37)	
รวม	356	287 (80.62)	58 (16.29)	11 (3.09)	

ตารางที่ 2 ผู้ที่ได้คะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต

ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
สูง (80-100 คะแนน)	93	26.12
ปานกลาง (60-79 คะแนน)	253	71.06
ต่ำ (ต่ำกว่า 60 คะแนน)	10	2.80
ค่าเฉลี่ย=16.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน=2.35		

ตารางที่ 3 ผู้ที่ได้คะแนนทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคโลหิต

ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
สูง (80-100 คะแนน)	208	58.42
ปานกลาง (60-79 คะแนน)	142	39.66
ต่ำ (ต่ำกว่า 60 คะแนน)	6	1.68
ค่าเฉลี่ย=17.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน=2.31		

